

LÊ-NIN

TOÀN TẬP

CHỦ NGHĨA XÃ HỘI TIỂU TƯ SẢN
VÀ CHỦ NGHĨA XÃ HỘI VÔ SẢN

GIAI CẤP VÔ SẢN VÀ NÔNG DÂN

TỔ CHỨC CỦA ĐẢNG VÀ VĂN HỌC ĐẢNG

QUÂN ĐỘI VÀ CÁCH MẠNG

CHỦ NGHĨA XÃ HỘI VÀ CHỦ NGHĨA VÔ CHÍNH PHỦ

CHÍNH ĐẢNG XÃ HỘI CHỦ NGHĨA
VÀ TÍNH CÁCH MẠNG PHI ĐẢNG PHÁI

SỬA ĐỔI CƯƠNG LĨNH RUỘNG ĐẤT CỦA ĐẢNG CÔNG NHÂN

12

NHÀ XUẤT BẢN CHÍNH TRỊ QUỐC GIA

V.I.LÊ-NIN

TOÀN TẬP

12

(Tháng Ba 1908- tháng Sáu 1909)

NHÀ XUẤT BẢN CHÍNH TRỊ QUỐC GIA
HÀ NỘI - 2005

LỜI NHÀ XUẤT BẢN

Khẳng định chủ nghĩa Mác - Lênin và tư tưởng Hồ Chí Minh là nền tảng tư tưởng và kim chỉ nam hành động là vấn đề có tính nguyên tắc đối với cách mạng Việt Nam; là bước phát triển về nhận thức và tư duy lý luận của Đảng ta trong công cuộc đổi mới, quyết tâm xây dựng đất nước theo con đường xã hội chủ nghĩa.

Những thành tựu mọi mặt do công cuộc đổi mới đất nước mang lại trong những năm qua thật đáng trân trọng và khích lệ, đồng thời đòi hỏi toàn Đảng, toàn dân phải tiếp tục nghiên cứu, phát triển lý luận cách mạng khoa học của chủ nghĩa Mác - Lênin để giải quyết những vấn đề thực tiễn đang đặt ra trong sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước trong giai đoạn hiện nay.

Với tinh thần đó, việc tìm hiểu, nghiên cứu có hệ thống và vận dụng sáng tạo những tư tưởng, những tinh hoa của chủ nghĩa Mác - Lênin là vô cùng quan trọng và cấp thiết đối với chúng ta hiện nay.

Đáp ứng nhu cầu học tập, nghiên cứu lý luận của đông đảo bạn đọc, đặc biệt là của các nhà hoạch định chính sách, các nhà khoa học, các nhà nghiên cứu, giảng viên và sinh viên các trường đại học, nhân dịp kỷ niệm 135 năm ngày sinh của Vladimir Ilich Lenin (22-4-1870 - 22-4-2005), Nhà xuất bản Chính trị quốc gia xuất bản bộ sách quý *V. I. Lenin - Toàn tập* gồm 55 tập và hai tập tra cứu.

Bộ sách *V. I. Lênin - Toàn tập* ra mắt bạn đọc lần này được xuất bản theo đúng nguyên bản của Bộ *V. I. Lênin - Toàn tập*, tiếng Việt, do Nhà xuất bản Sự thật, Hà Nội, hợp tác với Nhà xuất bản Tiến bộ, Mátxcơva, xuất bản vào những năm 70-80 thế kỷ XX.

* *

*

Tập 12 của Bộ sách *V. I. Lê-nin - Toàn tập* bao gồm các tác phẩm được V. I. Lê-nin viết từ tháng Mười năm 1905 đến tháng Tư năm 1906, vào thời kỳ phát triển cao nhất của cuộc cách mạng dân chủ - tư sản lần thứ nhất ở Nga. Chiếm vị trí đáng kể trong tập này là những tác phẩm của Lênin nói về sự củng cố đảng vô sản và việc triển khai hoạt động của đảng trong những điều kiện mới, do cao trào cách mạng đề ra.

Nội dung những tác phẩm chính trong tập này được phân tích khá toàn diện trong phần *Lời tựa* in ở đầu sách, do Viện Nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lênin (Liên Xô) viết cho lần xuất bản bằng tiếng Việt.

Phần Phụ lục và các Bản chỉ dẫn (với những số trang tương ứng của phần nội dung trong tập) ở cuối sách được trình bày hết sức khoa học và chuẩn xác; đây là phần tra cứu rất bổ ích, góp phần làm sáng tỏ nhiều vấn đề trong nội dung tác phẩm, giúp bạn đọc hiểu sâu sắc hơn tư tưởng của V.I.Lênin.

Chú thích cuối trang bằng dấu (*) là của V.I.Lênin; chú thích bằng chữ số Ả rập (¹) là của Viện Nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lênin trực thuộc Ban Chấp hành Trung ương Đảng Cộng sản Liên Xô (trước đây).

Hy vọng Bộ sách sẽ là tài liệu nghiên cứu và tham khảo bổ ích cho bạn đọc.

Tháng 7-2005

NHÀ XUẤT BẢN CHÍNH TRỊ QUỐC GIA

LỜI TỰA

Tập 12 trong Toàn tập của V. I. Lê-nin gồm những tác phẩm viết từ tháng Mười 1905 đến tháng Tư 1906, vào thời kỳ phát triển cao nhất của cuộc cách mạng dân chủ – tư sản lần thứ nhất ở Nga.

Tiến trình cách mạng năm 1905 đã chứng thực tính chất đúng đắn và sức sống của chiến lược và sách lược bôn-sê-vích do Lê-nin vạch ra và được Đại hội III của đảng chấp nhận.

Mùa thu 1905, phong trào bãi công mạnh mẽ lan rộng ở các thành phố, những cuộc bãi công kinh tế chuyển thành những cuộc bãi công chính trị. Những cuộc biểu tình được tổ chức, những cuộc xung đột vũ trang của quần chúng cách mạng với cảnh sát xảy ra ngày càng nhiều hơn. Những cuộc khởi nghĩa của nông dân lan rộng. Phong trào nông dân có quy mô đặc biệt lớn ở vùng Pô-vôn-gi-ê, nhiều vùng U-cra-i-na, vùng Pri-ban-tích, Gru-di-a.

Sự kết hợp đấu tranh của công nhân với những hoạt động của nông dân làm chấn động quân đội Nga hoàng và hạm đội. Mùa thu 1905, đã xảy ra những làn sóng sôi sục cách mạng của binh lính ở Khắc-cốp, Ki-ép, Mìn-xcơ, Ta-sken, Vô-rô-ne-giơ, Pơ-xcốp và những thành phố khác; những cuộc sôi sục ấy lan rộng đến cả những đơn vị quân đội ở Viễn Đông; những cuộc khởi nghĩa vũ trang của lính

thuỷ và binh lính đã xảy ra ở Crôn-stát, Xê-va-xtô-pôn.

Trong tháng Chín 1905 ở Mát-xcơ-va đã nổ ra cuộc bãi công chính trị được sự ủng hộ của công nhân Pê-téc-bua và của những trung tâm công nghiệp khác ở Nga. Lê-nin đã gọi những sự biến cách mạng ở Mát-xcơ-va là ánh chớp đầu tiên của cơn giông tố, soi sáng bãi chiến trường mới. Những sự biến ấy là sự mào đầu của cuộc bãi công chính trị tháng Mười toàn Nga. Trong khi xác định hướng đi lên của cách mạng Nga sau ngày 9 tháng Giêng 1905, Lê-nin đã viết: "Phong trào đã bắt đầu từ Pê-téc-bua, lan khắp các biên khu toàn nước Nga, nó đã động viên Ri-ga, Ba-lan, Ô-đét-xa, Cáp-ca-dơ, và hiện giờ ngọn lửa đã lan đến tận "trái tim" nước Nga rồi" (Toàn tập, tiếng Việt, Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, t. II, tr. 439). Ngày 6 (19) tháng Mười, theo chỉ thị của Ban chấp hành đảng bộ Mát-xcơ-va, cuộc họp của đại biểu các tổ chức bôn-sê-vích thuộc các tuyến đường sắt Ca-dan, I-a-rô-xláp và Cuốc-xcơ đã quyết định đến ngày 7 (20) tháng Mười sẽ bắt đầu cuộc bãi công của ngành đường sắt. Ngày 10 (23) tháng Mười, Hội nghị toàn thành Mát-xcơ-va Đảng công nhân dân chủ - xã hội Nga kêu gọi công nhân tổng bãi công và khởi nghĩa vũ trang. Cuộc bãi công đã nhanh chóng lan đến mọi trung tâm công nghiệp và biến thành cuộc bãi công toàn Nga. Nó đã trở thành hành động chính trị mạnh mẽ của giai cấp vô sản và diễn ra với khẩu hiệu: "Đả đảo chế độ chuyên chế! Cộng hoà dân chủ muôn năm!". Số người tham gia bãi công là hơn hai triệu người, trong đó có gần một triệu công nhân công nghiệp.

Cuộc tổng bãi công chính trị - cuộc tổng bãi công đã chỉ rõ sức mạnh của giai cấp vô sản là chiến sĩ tiên phong và người tổ chức cuộc đấu tranh toàn dân chống chế độ Nga hoàng - đã làm tê liệt chính phủ, buộc chính phủ phải nhượng bộ một cách vội vã và ngày 17 (30) tháng Mười 1905 phải ban hành Đạo dụ hứa hẹn với dân cư những

quyền tự do công dân, triệu tập Đu-ma lập pháp. Việc ban hành Đạo dụ là thắng lợi đầu tiên của cách mạng Nga, nhờ đó giai cấp vô sản đã giành cho mình và cho toàn dân đủ chỉ trong một thời gian ngắn, quyền tự do ngôn luận, tự do báo chí, tự do lập hội, lập nghiệp đoàn và những tổ chức hiệp hội khác của giai cấp công nhân, những quyền tự do mà trước đó ở Nga chưa từng thấy.

Cuộc tổng bãi công tháng Mười 1905 đã đưa giai cấp công nhân Nga tiến đến sát hình thức đấu tranh giai cấp cao nhất là khởi nghĩa vũ trang.

Lê-nin đã nhận được tin về cuộc tổng bãi công chính trị ở Nga khi Người ở Giơ-ne-vơ, nơi Người đã sống từ tháng Tư 1903 để tránh những cuộc truy nã của chính phủ Nga hoàng.

Trong bài báo "Cuộc bãi công chính trị toàn Nga", Lê-nin đánh giá cao hành động cách mạng của giai cấp vô sản vào những ngày tháng Mười 1905, gọi đó là "một trong những cuộc nội chiến vĩ đại nhất, những cuộc chiến tranh giành tự do, những cuộc chiến tranh mà nhân loại chưa hề trải qua" (xem tập này, tr. 1). Người rút ra kết luận quan trọng nhất là cuộc bãi công chính trị toàn Nga đã chứng thực một cách hùng hồn sách lược của đảng, đã chứng tỏ ý nghĩa của cuộc bãi công chính trị có tính chất quần chúng trong việc chuẩn bị và chuyển sang khởi nghĩa vũ trang. Lê-nin kêu gọi giai cấp vô sản tiến tới một cuộc đấu tranh mới, rộng hơn nữa, ngoan cường hơn nữa, để cho quân thù không thể tỉnh lại.

Cuộc bãi công chính trị toàn Nga đã làm cho thắng lợi của cách mạng đến gần, "buộc kẻ thù phải giãy giụa trong cơn hấp hối khủng khiếp của nó" (tr. 5). Tuy nhiên, Lê-nin đã chỉ rõ rằng cách mạng chưa đủ sức mạnh để giáng một đòn quyết định vào chế độ chuyên chế, mà chế độ chuyên chế cũng không còn đủ sức mạnh để công khai chống phá cách mạng. Trong những bài báo của Người viết vào thời